

Οι εντολές που δεν δεχόμαστε

/ Γνώμες

Ένας μοναχός ρώτησε τον Αββά Ποιμένα: «Τα υψηλά τι είναι;». Του λέγει ο γέρων: «οι θείες εντολές» (από το «Γεροντικό»).

• *Του Πρωτοπρεσβύτερου Θεμιστοκλή Μουρτζανού (Δρ. Θεολογίας)*

Η εποχή μας έχει ταυτίσει την ελευθερία με το δικαίωμα τού να κάνουμε ό,τι θέλουμε, να είμαστε όπως θέλουμε, κάποτε και με το να φερόμαστε όπως θέλουμε, χωρίς μέτρα και όρια. Είναι μία εποχή απο-αυθεντοποίησης και απο-ιεροποίησης. «Μέτρον πάντων χρημάτων εαυτός», ούτε καν ο άνθρωπος. Και αν ενδιαφερόμασταν να ανασκάψουμε, να αναδιφήσουμε τον εαυτό μας, τότε το κριτήριό μας θα ήταν ίσως πιο προσγειωμένο. Διότι θα βλέπαμε τι μας αναπαύει, αλλά και τι αναπαύει τους άλλους, για να μπορούμε να μοιραζόμαστε, να αλλάζουμε, να εκτιμούμε. Συνήθως όμως λειτουργούμε ως μη έχοντες ώτα. Ούτε τη φωνή μας ακούμε ούτε αυτούς που μας αγαπούνε, πόσο μάλλον εκείνους που μας εχθρεύονται, αλλά στην πραγματικότητα μας βοηθούν να γίνουμε καλύτεροι, διότι μας χτυπούνε στις αδυναμίες μας.

Η ασκητική παράδοση της Εκκλησίας μάς επισημαίνει ότι ψηλά δε βρίσκεται ο

εαυτός μας, αλλά οι θείες εντολές. Εμείς συχνά αντιστεκόμαστε ψυχικά στις ανθρώπινες εντολές, διότι τις θεωρούμε καταπιεστικές του εγώ μας. Όταν έρχεται η ώρα να δούμε τις θείες εντολές, η σκέψη μας πηγαίνει στα «ου» του Δεκάλογου της Παλαιάς Διαθήκης: «ου φονεύσεις, ου μοιχεύσεις, ου κλέψεις, ου ψευδομαρτυρήσεις, ουκ επιθυμήσεις τα του πλησίον σου». Έχουμε λησμονήσει ότι οι θείες εντολές της Καινής Διαθήκης είναι «αγαπήσεις Κύριον τον Θεόν σου και τον πλησίον σου ως σεαυτόν» και «αγαπάτε αλλήλους».

Ο σπουδαίος συγγραφέας Ζήσιμος Λορεντζάτος γράφει: «συλλογίζομαι πως επιμένουμε και μένομε πάντοτε καθηλωμένοι στον Μωσαϊκό νόμο και πως με όσα και να οραματίζονται ή να φλυαρούν διάφοροι στοχαστές για μεταχριστιανική εποχή- σαν να είχε φτάσει ποτέ ο άνθρωπος στη χριστιανική εποχή και τώρα την ξεπέρασε ή σαν όλοι να έπρεπε να συμμεριζόμαστε υποχρεωτικά την κουτουράδα της αφιλόσοφης και άσπουδης ιστορίας, που φαντάζεται πως αυτό που εκείνη το πέρασε ιστορικά, το ξεπέρασε πραγματικά- θα απομείνομε αιώνια προ Χριστού, μακριά από την αγάπη και τον Λόγο του Ιωάννη, πολικό αστέρι στον αδιαπέραστα σκοτεινισμένο ανθρώπινο ορίζοντα στην εποχή μας» («Στου τιμονιού το αυλάκι»).

Η νοοτροπία του πολιτισμού μας στην πράξη αρνείται και τον Δεκάλογο. Τυπικά τον αποδέχεται, στην πράξη όμως τον καταργεί. Λέει όχι στον φόνο, αλλά ναι στη βία. Λέει όχι στη μοιχεία, αλλά ναι στη διάλυση της οικογένειας επειδή δεν ικανοποιούνται τα θελήματα του ζευγαριού. Λέει όχι στην κλοπή, αλλά ναι στον πλουτισμό με κάθε τρόπο αφού το κράτος και οι άλλοι μας αδικούν. Λέει όχι στο ψέμα, αλλά ναι στην πονηριά τού να μη σε πιάνουν. Λέει όχι στη ζήλεια για τα αγαθά του πλησίον, αλλά ναι στη συκοφάντηση και τη μείωσή του. Κι έτσι, τα δικαιώματα μάς κάνουν να θεωρούμε ότι οι εντολές είναι ανεφάρμοστες ή άχρηστες, πόσο μάλλον αν προέρχονται από έναν Θεό στον Οποίο δεν πιστεύουμε.

Είναι ψηλά οι θείες εντολές. Μας δείχνουν γιατί πλαστήκαμε και γιατί υπάρχουμε ως άνθρωποι. Μας δείχνουν ότι το μόνο που μένει είναι η αγάπη, αλλά η αγάπη είναι όμορφη μα θέλει κόπο. Η πίστη στον Θεό κάνει τις εντολές Του ιερές και αυθεντικές, όχι για να καταπιεζόμαστε, αλλά για να μπορούμε να αντλήσουμε χαρά από έναν εαυτό που έχει μέτρα και που γνωρίζει ότι ακόμη κι αν δεν τα καταφέρει, έλαβε και λαμβάνει χάρη και άφεση. Ότι ο Θεός είναι μαζί μας. Ότι, τελικά, όσο κι αν φαίνεται ότι χάνουμε, κερδίζουμε τη χαρά του σταυρού και της ανάστασης. Του τρόπου της Εκκλησίας.

Πηγή: pemptousia.gr